

AKTUÁLIS VÁLTOZÁSOK A MUNKAJOG TERÜLETÉN – FIGYELEMMEL A POLGÁRI JOG ÚJÍTÁSÁIRA

DR. BOBONKA MIKLÓS KORNÉL
FŐOSZTÁLYVEZETŐ-HELYETTES

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A PTK. KODIFIKÁCIÓJA

- 1998. megbízást kap a polgári jogi kodifikációs főbizottság az új Ptk. elkészítésére, a testületet 1999 óta vezeti Vékás Lajos akadémikus.
- 2002. elejére készült el a koncepció, melyet egy évvel később a kormány jóváhagyott, ezt követően kezdődhetett a törvénykönyv tervezetének az elkészítése.
- 2007. a javaslat szövegezését az igazságügyi tárca vette át.
- 2008 őszén a parlament megkezdte a kódex vitáját, az 2009 szeptemberében került először elfogadásra, majd a következő hónapban - Sólyom László köztársasági elnök úr vétója után - ismét.

A kezdet 1998....

A PTK. KODIFIKÁCIÓJA

- 2010 áprilisa (néhány nappal az új Ptk. első két könyvének életbelépése előtt) az Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek nyilvánította és megsemmisítette a kódex hatálybalépéséről szóló törvényt; indok: kirívóan rövid a rendelkezésére álló felkészülési idő.
- Az új Országgyűlés hatályon kívül helyezte a törvénykönyvet, a kormány ismét Vékás Lajost kérte fel az új kódex kodifikálására.
- 2012 júliusa: a Vékás Lajos által vezetett szövegezőbizottság javaslata módosítás nélkül került a parlament elé.

A PTK. KODIFIKÁCIÓJA

- A Ház viszont több ponton változtatott a javaslaton, melyet Vékás Lajos bírált, ugyanis álláspontja szerint a módosító indítványok közül több alkotmányossági aggályt vet fel.
- 2013. február 11. a Kódex 245 igen, 43 ellenszavazattal, 35 tartózkodás mellett elfogadásra került a Parlament által.
- Össességében: több jelentős változást tartalmaz az 1959-ben elfogadott, azóta több mint százszor módosított, Ptk-hoz képest.
- A kódex az 1960 óta hatályos törvénykönyv szövegének hozzávetőleg

2013. 02.11.

A PTK. KODIFIKÁCIÓJA, SZERKEZETE

- felét őrizte meg,
- negyedét korigálta,
- ugyanakkora részében viszont lényegileg megváltozott, vagy teljesen új tartalmat kapott.

Az új Ptk. szerkezeti felépítése:

Első könyv: Bevezető rendelkezések

Második könyv: Az ember mint jogalany

Harmadik könyv: A jogi személy

Negyedik könyv: Családjog

Ötödik könyv: Dologi jog

Hatodik könyv: Kötelmi jog

Hetedik könyv: Öröklési jog

Nyolcadik könyv: Záró rendelkezések

A jogállamiság „jobbkeze”

8 könyv

A PTK. KODIFIKÁCIÓJA, SZERKEZETE

A könyvek (mely összesen 1596.§-ból áll):

- rész,
- cím,
- fejezet szerkezeti egységekre tagoldónak.

Újszerű a szakaszok számozása (pl. 1:1.§)

Jogalkotói szándék: addig érdemes tágítani a szabályozási kört, ameddig az **összefüggő szabályozási érdek** nagyobb, mint a kódex terjedelmi korlátja, ezért kerültek bele az új Ptk-ba a családjogi, a gazdasági társaságokra és a szövetkezetekre vonatkozó anyagi jogi szabályok, valamint az ingatlan-nyilvántartás alapelvei. Ebből következik, hogy 2014. március 15. napjától nincs külön Gt., Csjt. és Ptk., hanem egyetlen Kódex, az új Ptk.

Összefüggő szabályozás

A PTK. KODIFIKÁCIÓJA, SZERKEZETE

Felhasznált joganyag:

- korábban hatályos Ptk. szabályai,
- bírói gyakorlat által kidolgozott jogelvek,
- külföldi államok kódexei: elsősorban svájci, német, osztrák, holland és a kanadai Québec tagállam magánjogi kódexe,
- EU joganyaga,
- nemzetközi gyakorlat.

A nyolcadik könyv tartalma:

- értelmező rendelkezések,
- hatálybalépés időpontja.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezéseket a 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) tartalmazza!!!

A PTK. KODIFIKÁCIÓJA, SZERKEZETE

Az új Ptké. könyvenként és bizonyos esetekben jogintézményenként tartalmazza az átmeneti rendelkezéseket.

Hatálybalépés: 2014. március 15., a tervezett 2014. január 1-je helyett, hogy legyen elegendő idő a felkészülésre.

Ha a Ptké. eltérően nem rendelkezik, a Ptk. rendelkezéseit a hatálybalépését követően

- keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint
- megtett jognyilatkozatokra kell alkalmazni.

Fontos rendelkezéseket tartalmaz az ún. Ptk. saláta is (2013. évi CCLII. törvény).

Hatály: 2014.03.15.

Egészen biztosan több év, akár évtized kell ahhoz, hogy a bírói gyakorlat átvegye és feldolgozza az új rendelkezéseket, hiszen az új szabályok átalakítják az alapvető, és több évszázados hagyománnyal rendelkező beidegződéseket a polgári jogi viszonyokban ...

A NYOLCADIK KÖNYV

Értelmező rendelkezések:

Közeli hozzátartozó: házastárs, egyeneságbeli rokon, örökbefogadott, mostoha- és nevelt gyermek, örökbefogadó-, mostoha- és nevelőszülő, testvér, tehát a bejegyzett élettárs már nem.

Az új Ptk-ból kimaradtak a bejegyzett élettárs rokonaira vonatkozó utalások is, emellett fontos változás még, hogy a jegyes már nem minősül hozzátartozónak (mert a kodifikációs bizottság szerint a jegyes nem jogi fogalom).

Testvérnek minősül a féltestvér is!

Fogyasztó csak természetes személy lehet!

A NYOLCADIK KÖNYV

Új fogalmak: vagyontárgy, bank.

Bírósági eljárás a fizetési meghagyásos eljárás is!

A befolyás fogalma ebben a könyvben került meghatározásra.

A határidők számítása ugyancsak itt kapott helyet.

AZ ELSŐ KÖNYV: BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

Hatály: a mellérendeltség és egyenjogúság elve szerint szabályozza a személyek alapvető vagyoni és személyi viszonyait.

Alapelvek (az új Ptk. egészére): **alapvető változás**, míg a régi Ptk. egy helyen tartalmazta, egymás után szabályozta az adott jogintézményekre vonatkozó rendelkezéseket, a jogalkotó az új Ptk. szabályozási rendszerének felépítése során egy **hármás pillérszerkezetet** alkalmazott:

- az egész kódexet átható alapelvek,
- az egyes könyvek elején nevesített általános jelentőségű normák,
- az egyes könyvekben nevesített jogintézményekre vonatkozó **speciális rendelkezések**.

Hármás pillérszerkezet

AZ ELSŐ KÖNYV: BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

(Pl. ha a korlátolt felelősségű társaságra vonatkozó szabályozást szeretnénk áttekinteni, a bevezető rendelkezések között szereplő (1) **alapelvek** ismerete mellett a (2) **jogi személyekre vonatkozó általános szabályokat**, majd a (3) **gazdasági társaságokra vonatkozó általános szabályokat**, végül a (4) **korlátolt felelősségű társaságra vonatkozó speciális (jog)szabályokat** kell áttekintenünk.)

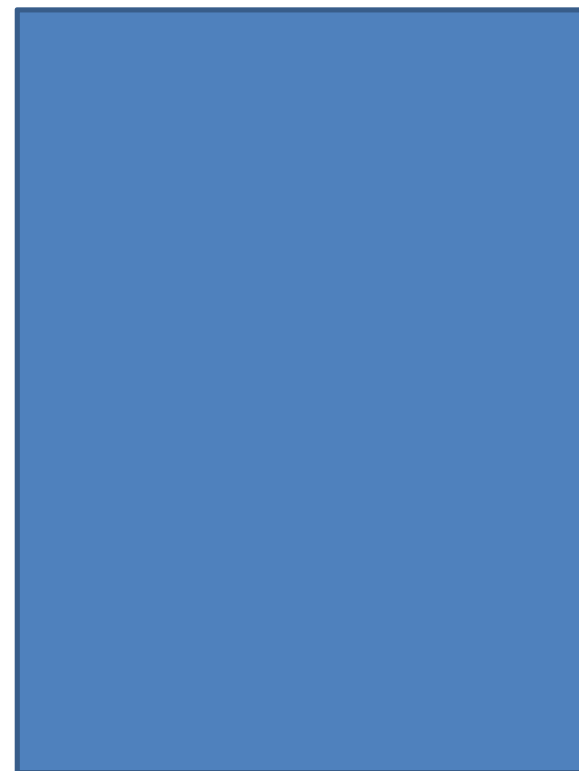
Értelmezési alapelv: E törvény rendelkezéseit Magyarország alkotmányos rendjével (régii Ptk.: Magyarország gazdasági és társadalmi rendjével) összhangban, a polgári jogi viszonyokra vonatkozó jogszabályokat pedig e törvénnyel összhangban kell értelmezni.

AZ ELSŐ KÖNYV: BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

Jóhiszeműség és tisztesség elve: A jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően kötelesek eljárni. Követelményét sérti az is, akinek joggyakorlása szemben áll olyan korábbi magatartásával, amelyben a másik fél okkal bízhatott.

Az elvárható magatartás elve: Ha a törvény eltérő követelményt nem támaszt, a polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, felróható magatartására előnyök szerzése végett senki nem hivatkozhat; a másik fél felróható magatartására hivatkozhat az is, aki maga felróhatóan járt el.

AZ ELSŐ KÖNYV: BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A joggal való visszaélés tilalma: A törvény tiltja a joggal való visszaélést; ha a joggal való visszaélés jogszabály által megkívánt nyilatkozat megtagadásában áll, és ez a magatartás nyomós közérdeket vagy különös méltánylást érdemlő magánérdeket sért, a bíróság a nyilatkozatot ítéletével pótolhatja, feltéve, hogy az érdeksérelem másképpen nem hárítható el.

Bírói út: A törvényben biztosított jogok érvényesítése – ha törvény eltérően nem rendelkezik – bírói útra tartozik.

Hiányozó korábbi alapelvek (van, amely az Alaptörvény által védett):

- rendeltetésszerű joggyakorlás,
- kölcsönös együttműködés,

Az Mt-ben is megszűnik a rendeltetésellenes joggyakorlás fogalma...

AZ ELSŐ KÖNYV: BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

- tulajdon védelme,
- személyiség védelme.

Az utaló magatartás szabálya változatlan tartalommal átkerült az új Ptk. Hatodik könyvébe, az „Egyéb kötelemkeletkeztető tények” közé.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

Első rész: A jogi személy általános szabályai

Második rész: Egyesület

Harmadik rész: Gazdasági társaságok

Negyedik rész: Szövetkezet

Ötödik rész: Egyesülés

Hatodik rész: Alapítvány

Hetedik rész: Az állam részvétele a polgári jogi jogviszonyokban

(Részletszabályokat az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről és szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény tartalmaz)

A könyv szerkezeti felépítése:

- a jogi személyek általános jellemzése,
- a gazdasági társaságokra vonatkozó általános rendelkezések,
- az egyes gazdasági társaságokra vonatkozó speciális szabályok.

Jogi személyek

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

A könyv jellemzői:

- Egyedülálló megoldás: egységes jogi személyek könyv; de megszűnik a társasági jog belső jogági komplexitása...
- Jóval terjedelmesebb formában, 406. §-ban szabályozza a jogi személyekre vonatkozó rendelkezéseket (szemben a régi Ptk. 40- 50 §-ával).
- Az egyesülési jog mellett a társasági jog általános intézményei is ebben a könyvben kaptak helyet.
- Az átmeneti, eljárási és egyéb kiegészítő szabályok más törvényekben, elsősorban a jelentős mértékben átalakuló Ctv-ben kaptak helyet (pl. non-profit gt. (9/F.§); tag, vezető tisztségviselő eltiltása (9/B.§-9/E.§); kizárási per).

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

A „gazdálkodó szervezet” fogalma átkerült a Pp-be, az új Ptk. ehelyett a „vállalkozás” gyűjtőfogalmat használja.

Nagy hangsúlyt fektet a hitelezővédelemre, erősíti a kisebbségvédelmet és szigorítja a vezető tisztségviselő, illetve a tagok felelősségére vonatkozó szabályokat:

- A vezető tisztségviselő **belső** (cége felé fennálló) és **külső** (3. személy felé fennálló) **felelőssége szétválik**: ha a vezető tisztségviselő e jogviszonyával összefüggésben 3. személynek kárt okoz, a károsulttal szemben a társasággal egyetemlegesen felel (a felelősség a szerződésen kívül okozott kárért való felelősség körében került szabályozásra. 6:541. §).

A vezető tisztségviselők saját személyes vagyonukkal felelhetnek például a szavatossági igények, a késedelmes teljesítés, a hibás pénzügyi döntések - befektetések - vagy hibás gazdasági döntés - árazás, szállító kiválasztása - kapcsán. Ugyancsak személyes vagyonukkal felelhetnek harmadik személyekkel szemben a tisztségükben okozott károkért, így például a környezetvédelmi vagy versenyszabályok megsértése eredményeképpen felmerülő károkért, illetve az üzemi balesetből származó igényekért.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

A bizonyítási teher megfordul, vagyis a károsultnak kell bizonyítania, hogy a vezető tisztségviselő előre látta a döntésével okozott kár bekövetkeztét. Ez egy nagyon szigorú, angolszász megoldás (korábban: először csak a jogi személy perelhető, aztán a vezető tisztségviselő). DE: lehet felmentvény a gt-nél (3:117.§)!

- A vezető tisztségviselő az ügyvezetési tevékenysége során a jogi személynek okozott károkért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel a jogi személlyel szemben (3:24.§).
- Ha a gazdasági társaság jogutód nélkül megszűnik, a hitelezők kielégítetlen követelésük erejéig kártérítési igényt érvényesíthetnek a

A kérdés, hogy a bíróságok milyen gyakorlatot alakítanak ki majd... valószínű, hogy a bírói gyakorlat szűkebb körben fogja a vezetői felelősséget értékelni >>> csak akkor állapítja meg a közvetlen felelősséget, ha a károkozás az ő döntésének a következménye, vagy a döntés meghozatalában közreműködött.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

társaság vezető tisztségviselőivel szemben a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai szerint, ha a vezető tisztségviselő a társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet beállta után a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe. Ez a rendelkezés végelszámolással történő megszűnés esetén nem alkalmazható (3:118.§).

Ha a jogi személy alapítója vagy tagja nem köteles vagyoni hozzájárulást teljesíteni, a jogi személy tartozásaiért a jogi személy tagja, tagság nélküli jogi személy esetén az alapítói jogok gyakorlója köteles helytállni. Ha a helytállási kötelezettség több személyt terhel, kötelezettségük egyetemleges.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

Bevezeti a jogi személyek típuskényszerét, vagyis jogi személy

- törvényben meghatározott típusban,
- törvény által nem tiltott tevékenység folytatására és
- cél elérése érdekében alapítható és működtethető.

Az előző rendelkezésbe ütköző létesítő okirat semmis.

Az új Ptk-ban nevesített jogi személyek (egyesület, kkt., bt. kft., rt., szövetkezet, egyesülés, alapítvány) mellett más törvény is határozhat meg jogi személy típust (pl. erdőbirtokossági társulat, vízgazdálkodási társulat, hegyközség, vadásztársaság), ellenben rájuk is alkalmazni kell az új Ptk. általános szabályait.

Típuskényszer...

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

A társasági jog eddigi, elsősorban kógens szabályait a polgári anyagi jog diszpozitivitása váltja fel:

Főszabály szerint ugyanis jogi személy tagjai, illetve alapítói az egymás közötti és a jogi személyhez fűződő viszonyuk, valamint a jogi személy szervezetének és működésének szabályozása során a létesítő okiratban eltérhetnek a Ptk. jogi személyekre vonatkozó szabályaitól (kivéve, ha ezt a Ptk. kifejezetten megtiltja, vagy amennyiben az eltérés a jogi személy hitelezőinek, munkavállalóinak vagy a tagok kisebbségének jogait nyilvánvalóan sértené, illetve, ha a jogi személyek törvényes működése fölötti felügyelet érvényesülését akadályozná.)

Diszpozitivitás, avagy a tartalom szabadsága

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

A jogi személy létesítő okirata lehet:

- szerződés,
- alapító okirat.
- alapszabály.

Abban – az előző diában foglalt korláttal – szabadon rendelkezhetnek, a jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapíthatják meg.

Tartalma: a jogi személy

- létesítésére irányuló akarat kifejezése,
- neve,
- székhelye,
- célja vagy fő tevékenysége,
- létesítő személy vagy személyek neve, valamint azok lakóhelye vagy székhelye,

Létesítő okirat

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

- részére teljesítendő vagyoni hozzájárulások, azok értéke, továbbá a vagyon rendelkezésre bocsátásának módja és ideje, és
 - első vezető tisztségviselője.
- (a létesítő okirat tartalmától függetlenül teljesíteni kell továbbra is az Art-ben előírt bejelentési kötelezettségeket)

A gazdasági társaság létesítő okirata:

- társasági szerződés,
- a részvénytársaságé alapszabály,
- az egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságé az alapító okirat.

A gt. létesítő okiratának alaki követelményei:

- valamennyi alapító tagnak alá kell írnia (A tag helyett közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazással rendelkező képviselő is eljárhat):

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

- közjegyzői okiratba vagy ügyvéd, illetve valamelyik alapító jogtanácsosa által ellenjegyzett magánokiratba kell foglalni.

A jogi személy székhelye: a jogi személy

- bejegyzett irodája,
- ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és,
- a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét.

A társaság tevékenységének helye:

Ha a társaság székhelye nem azonos a társaság központi ügyintézésének helyével, a létesítő okiratban a központi ügyintézés helyét is meg kell jelölni.

Székhely

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

A létesítő okiratban a társaság telephelyét és fióktelepét fel kell tüntetni, ha annak a nyilvántartásba való bejegyzését a társaság kéri.

A székhely fogalmát a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 7. § (1) bekezdése a következőképpen határozza meg: a cég bejegyzett irodája.

A bejegyzett iroda: a cég levelezési címe, az a hely, ahol a cég üzleti és hivatalos iratainak átvétele, érkeztetése, őrzése, rendelkezésre tartása, valamint ahol a külön jogszabályban meghatározott, a székhellyel összefüggő kötelezettségek teljesítése történik.

A székhelyet cégtáblával kell megjelölni.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

A létesítő okirat úgy is rendelkezhet, hogy a cég székhelye egyben a központi ügyintézés (döntéshozatal) helye.

Amennyiben a cég székhelye nem azonos a központi ügyintézés helyével, a központi ügyintézés helyét a létesítő okiratában és a cégjegyzékben fel kell tüntetni.

A cégeljárás szempontjából székhelynek minősül a külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe, a külföldiek közvetlen kereskedelmi képviselője, valamint az európai gazdasági egyesülés telephelye is.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

Art. 178. § 25. pontja: székhely eltérő rendelkezés hiányában a jogi személy **alapszabályában**, a **cégbejegyzésben ekként megjelölt hely**, ilyen hely hiányában, vagy ha több ilyen hely van, a **központi ügyvezetés helye**. Ha nemzetközi szerződés az adóügyi illetőséget az üzletvezetés helye szerint állapítja meg, az üzletvezetés helye szerint belföldi illetőségű adózónak minősülő külföldi személy esetén e törvény alkalmazása szempontjából az üzletvezetés helye székhelynek minősül.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

A jogi személy ügyvezetése:

Az ügyvezetés fogalma:

A jogi személy irányításával kapcsolatos olyan döntések meghozatalára, amelyek nem tartoznak a tagok vagy az alapítók hatáskörébe, egy vagy több vezető tisztségviselő vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület jogosult.

A vezető tisztségviselői megbízatás keletkezése:

- Ügyvezetési tevékenységét a jogi személy érdekének megfelelően köteles ellátni.
- Az első vezető tisztségviselőket a létesítő okiratban kell kijelölni.

Ügyvezetés

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

- A jogi személy létrejöttét követően a vezető tisztségviselőket a jogi személy tagjai, tagság nélküli jogi személyek esetén a jogi személy alapítói választják meg, nevezik ki vagy hívják vissza.
- A megbízás a tisztségnek a kijelölt, megválasztott vagy kinevezett személy által történő elfogadásával jön létre.

A vezető tisztségviselővel szembeni követelmények:

- Az a nagykorú személy lehet, akinek cselekvőképességét a tevékenysége ellátásához szükséges körben nem korlátozták.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

- Ha jogi személy, a jogi személy köteles kijelölni azt a természetes személyt, aki a vezető tisztségviselői feladatokat nevében ellátja. A vezető tisztségviselőkre vonatkozó szabályokat a kijelölt személyre is alkalmazni kell.
- Ügyvezetési feladatait személyesen köteles ellátni.

Kizáró okok: Nem lehet vezető tisztségviselő az, akit:

- bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztés büntetésre ítélték, amíg a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól nem mentesült;
- e foglalkozástól jogerősen eltiltottak.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

Akit valamely foglalkozástól jogerős bírói ítélettel eltiltottak, az eltiltás hatálya alatt az ítéletben megjelölt tevékenységet folytató jogi személy vezető tisztségviselője nem lehet.

A jogi személy képviselete:

Törvényes képviselet: A jogi személy törvényes képviseletét a vezető tisztségviselő látja el, képviseleti jogát önállóan gyakorolja.

Köteles a jogi személy jogszabályban előírt adatait a nyilvántartó bíróságnak bejelenteni.

Képviselet

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

Szervezeti képviselet:

Ha a jogi személy létesítő okirata vagy szervezetére és működésére vonatkozó belső szabályzata a jogi személy szervezetén belül képviseleti joggal járó tisztséget határoz meg, e tisztség betöltője a jogi személy önálló képviselője.

A jogi személy önálló jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeti egységének vezetője az egység rendeltetésszerű működéséhez szükséges körben a jogi személy önálló képviselője.

Az ügyvezetés az ügyek meghatározott csoportjára nézve a jogi személy munkavállalóit írásbeli nyilatkozattal a jogi

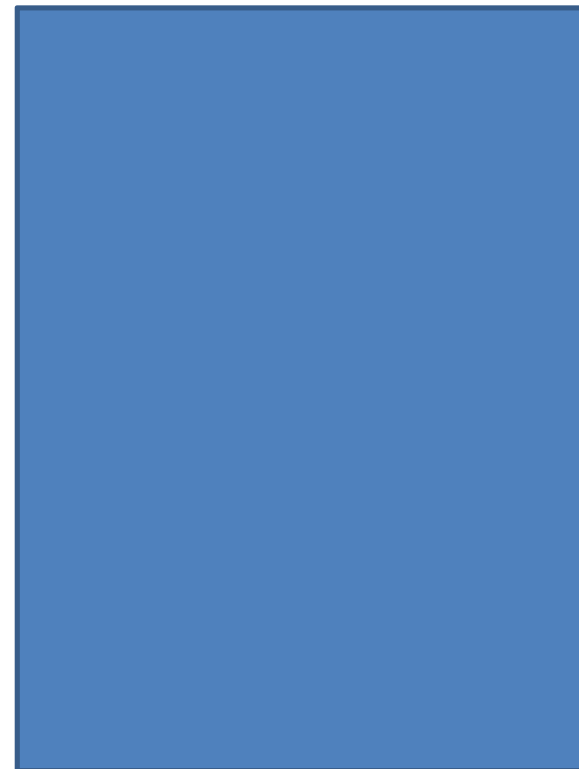

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

személy képviseletének jogával ruházhatja fel; a képviseleti jogot a munkavállaló az ügyvezetés írásbeli nyilatkozatában meghatározott, képviseleti joggal rendelkező más személlyel együttesen gyakorolhatja.

A jogi személynek a jogi személyek nyilvántartásába bejegyzett képviselője képviseleti jogának korlátozása és nyilatkozatának feltételhez vagy jóváhagyáshoz kötése harmadik személyekkel szemben nem hatályos, kivéve, ha a harmadik személy a korlátozásról vagy a feltétel bekövetkeztének vagy a jóváhagyásnak a szükségességéről és annak hiányáról tudott vagy tudnia kellett volna.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

Gt-nél a legfőbb szerv feladat- és hatásköre:

A gazdasági társaság tagjainak döntéshozó szerve a legfőbb szerv.

Feladata:

- a társaság alapvető üzleti és személyi kérdéseiben való döntéshozatal,
- a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyása és a nyereség felosztásáról való döntés,
- dönt a taggal, a vezető tisztségviselővel, a felügyelőbizottsági taggal és a társasági könyvvizsgálóval szembeni kártérítési igény érvényesítéséről.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

Egyszemélyes társaságnál a legfőbb szerv hatáskörét az alapító vagy az egyedüli tag gyakorolja. A legfőbb szerv hatáskörébe tartozó kérdésekben az alapító vagy az egyedüli tag írásban határoz és a döntés az ügyvezetéssel való közléssel válik hatályossá.

Ülés tartása nélkül is lehet döntést hozni (ld. levélszavazás).

Gt-nél az ügyvezetés és képviselő:

A vezető tisztségviselő:

- a társaság ügyvezetését - a társasággal kötött megállapodása szerint - megbízási jogviszonyban vagy munkaviszonyban láthatja el;

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

- az ügyvezetést a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján, önállóan végzi;
- a jogszabályoknak, a létesítő okiratnak és a társaság legfőbb szerve határozatainak van alávetve;
- a társaság tagja nem utasíthatja, és hatáskörét a legfőbb szerv nem vonhatja el; egyszemélyes gazdasági társaságnál az egyedüli tag az ügyvezetésnek utasítást adhat, amelyet a vezető tisztségviselő köteles végrehajtani;
- a megbízatás öt évre - ha a társaság ennél rövidebb időtartamra jött létre, erre az időtartamra – szól.

Cégvezető:

- a társaság legfőbb szerve a vezető tisztségviselők munkájának segítése érdekében egy vagy több cégvezetőt nevezhet ki;

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

- feladatait munkaviszonyban látja el;
- olyan munkavállaló, aki a vezető tisztségviselő rendelkezései alapján irányítja a társaság folyamatos működését;
- a vezető tisztségviselővel kapcsolatos kizáró és összeférhetetlenségi okokat megfelelően alkalmazni kell;
- az általános hatáskörű cégvezető mellett a gazdasági társaság legfőbb szerve vagy felhatalmazása alapján az ügyvezetés a társaság telephelyein és fióktelepein tevékenykedő korlátozott hatáskörű cégvezetőket is kinevezhet.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

A társaság képviselete. Cégjegyzés:

- a gt-t vezető tisztségviselői és képviseletre feljogosított munkavállalói írásban cégjegyzés útján képviselik;
- az ügyvezetés a cégvezető számára általános képviseleti jogot biztosíthat.

A társaság alapításának bírósági bejelentése:

- Gt. alapítását a létesítő okirat közjegyzői okiratba foglalásától vagy ügyvédi vagy jogtanácsosi ellenjegyzésétől számított harminc napon belül be kell jelenteni a nyilvántartó bíróságnak.
- Ha a gazdasági társaság alapítása hatósági engedélyhez kötött, a bejelentést a jogerős engedély kézhezvételétől számított tizenöt napon belül kell teljesíteni.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

Előtársaság:

A gazdasági társaság a létesítő okirat közjegyzői okiratba foglalásától vagy ügyvédi vagy jogtanácsosi ellenjegyzésétől kezdődően a létrehozni kívánt társaság előtársaságaként működhet.

Üzletszerű gazdasági tevékenységet az előtársaság a nyilvántartásba-vételi kérelem benyújtását követően folytathat (új: nem tilos már a hatósági engedély köteles tevékenység folytatása).

Az előtársasági jelleget a társaság iratain és jognyilatkozatain fel kell tüntetni; ennek hiányában az előtársaság által tett jognyilatkozat - ha a nyilvántartó bíróság a társaságot nem jegyzi be - az alapítók által együttesen tett jognyilatkozatnak minősül.

Előtársaság

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

Ha a gt-t a bíróság jogerősen bejegyzi, az előtársasági létszakasz megszűnik, és az előtársaságként kötött jogügyletek a gazdasági társaság jogügyleteinek minősülnek.

Ha a gt. nyilvántartásba vételét jogerősen elutasítják, az erről való tudomásszerzés után az előtársaság a működését késedelem nélkül köteles megszüntetni. E kötelezettség megszegésével okozott károkért az előtársaság vezető tisztségviselői a szerződésszegéssel okozott károkért való felelősség szabályai szerint felelnek.

A jogi személy törvényességi felügyelete:

- A jogi személyek feletti általános törvényességi felügyeletet a jogi személyt nyilvántartó bíróság látja el.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

- Nem terjed ki olyan ügyekre, amelyekben más bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye.
- Nem irányulhat a jogi személy döntéseinek gazdaságossági, célszerűségi szempontból való felülvizsgálatára.
- Ha a törvényes működés helyreállítása érdekében tett intézkedések nem vezetnek eredményre, a nyilvántartó bíróság megszünteti a jogi személyt.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

Az átalakulás:

Jogi személy más típusú jogi személlyé történő átalakulása (csak ez maradt meg) esetén az átalakuló jogi személy megszűnik, jogai és kötelezettségei az átalakulással keletkező jogi személyre mint általános jogutódra szállnak át. A jogi személy létesítésére vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell. + 2013. évi CLXXVI. tv.

Az átalakulás korlátai: Nem alakulhat át a jogi személy, ha

- jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás vagy csődeljárás alatt áll;
- vele szemben jogi személy elleni büntetőjogi intézkedés iránti eljárás van folyamatban, vagy jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll; vagy

Átalakulás

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

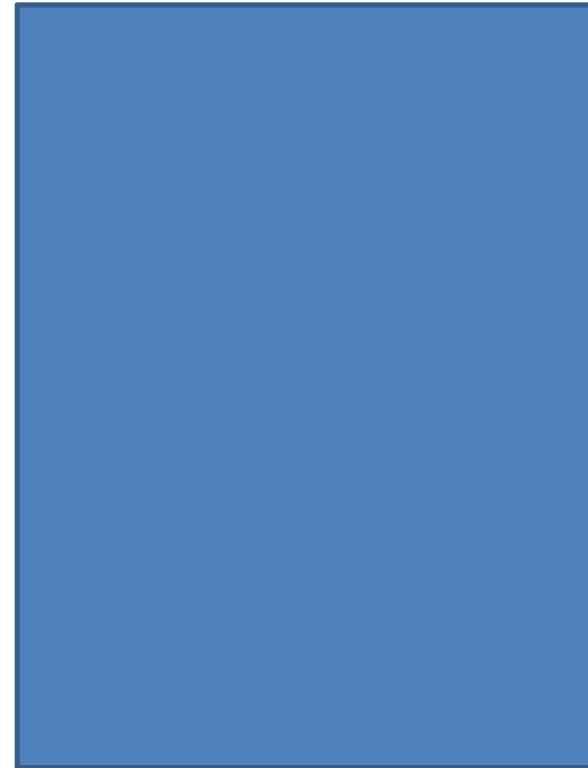
- a tagok vagy az alapítók a létesítő okirat szerinti vagyoni hozzájárulásukat nem teljesítették.

Az egyesülés:

A jogi személy más jogi személyekkel összeolvadás vagy beolvadás útján egyesülhet.

Összeolvadás: az összeolvadó jogi személyek megszűnnek, és új jogi személy jön létre általános jogutódlás mellett.

Beolvadás: a beolvadó jogi személy szűnik meg, általános jogutódja az egyesülésben részt vevő másik jogi személy.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

Ha az egyesülésben részt vevő jogi személyek mindegyike határoz az egyesülés kezdeményezéséről, az ügyvezetések kötelesek az átalakulási tervnek megfelelő tartalommal közös egyesülési tervet készíteni, amelynek tartalmaznia kell valamennyi részt vevő jogi személy vagyonszám-tervezetét, valamint az egyesüléssel létrejövő jogi személy nyitó vagyonszám-tervezetét.

Az egyesülésben részt vevő jogi személyek az egyesülési terv elfogadásáról külön-külön döntenek. Az egyesülési tervet akkor kell elfogadottnak tekinteni, ha azt az egyesülésben részt vevő valamennyi jogi személy elfogadta.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

A szétválás:

A jogi személy **különválás** vagy **kiválás** útján több jogi személlyé szétválhat.

Különválás: a jogi személy megszűnik, és vagyona a különválással létrejövő több jogi személyre mint jogutódra száll át.

Kiválás: a jogi személy fennmarad, és vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át.

A jogi személy kiválással vagy különválással úgy is szétválhat, hogy

- a kiváló tag a jogi személy vagyonának egy részével már működő jogi személyhez mint jogutódhoz csatlakozik (beolvadáson alapuló kiválás);

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

- a különvált tagok a jogi személy vagyonának rájuk eső részével különböző, már működő jogi személyekhez mint jogutódokhoz csatlakoznak (beolvadásos különválás).

Beolvadásos kiválás és beolvadásos különválás esetén a döntéshozó szerv szétválásról szóló döntéséhez annak a jogi személynek a hozzájárulása is szükséges, amelybe a kiváló vagy különvált tagok beolvadnak.

A szétváltó jogi személy jogai és kötelezettségei:

A szétváltó jogi személy jogutódjai – ideértve kiválás esetén a megmaradó jogi személyt is – a szétváltó jogi személynek a szétválás előtt keletkezett kötelezettségeiért a szétválási terv rendelkezései szerint kötelesek helytállni.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

Ha az adott kötelezettséget a szétválási tervben nevesített jogutód nem teljesíti, vagy arról nem rendelkeztek, azért valamennyi jogutód egyetemlegesen köteles helytállni.

A szétváló jogi személy vagyonmegosztás előtt szerzett jogainak érvényesítésére a szétválás után az a jogutód jogosult, amelynek az adott jogot a szétválási terv juttatta. Ha valamely jogról a szétválási tervben nem rendelkeztek, az a jogutódokat a vagyonmegosztás arányában illeti meg.

A jogi személy egyesülésére és szétválására az átalakulásra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

Az gt. átalakulásának esetei és feltételei:

Gazdasági társaság más társasági formába tartozó gazdasági társasággá, egyesüléssé és szövetkezetté alakulhat át.

Ha egymást követő két üzleti évben a társaság saját tőkéje nem éri el az adott társasági formára kötelezően előírt jegyzett tőkét, és a tagok a második év beszámolójának elfogadásától számított három hónapon belül a szükséges saját tőke biztosításáról nem gondoskodnak, e határidő lejártát követő hatvan napon belül a gazdasági társaság köteles elhatározni átalakulását. Átalakulás helyett a gazdasági társaság a jogutód nélküli megszűnést vagy az egyesülést is választhatja.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

Az átalakulás befejezése: a befejezése előtt meg kell határozni a jogutód tagjait a tervezett jegyzett tőkéből megillető hányadot, a jogutód jogi személyben tagként részt venni nem kívánókat megillető vagyonhányadot és ennek kiadási módját.

Az átalakulás során a társaságtól megválókat megillető vagyonhányadot a jogutód nyilvántartásba vételét követő hatvan napon belül kell kiadni, kivéve, ha a jogutódnak az érintettekkel kötött megállapodása eltérően rendelkezik.

Az átalakulással kapcsolatos felelősségi szabályok:

Az átalakulás során a társaságtól megváló tag a társaság jogutód nélküli megszűnése esetén irányadó szabályok szerint köteles helytállni az

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

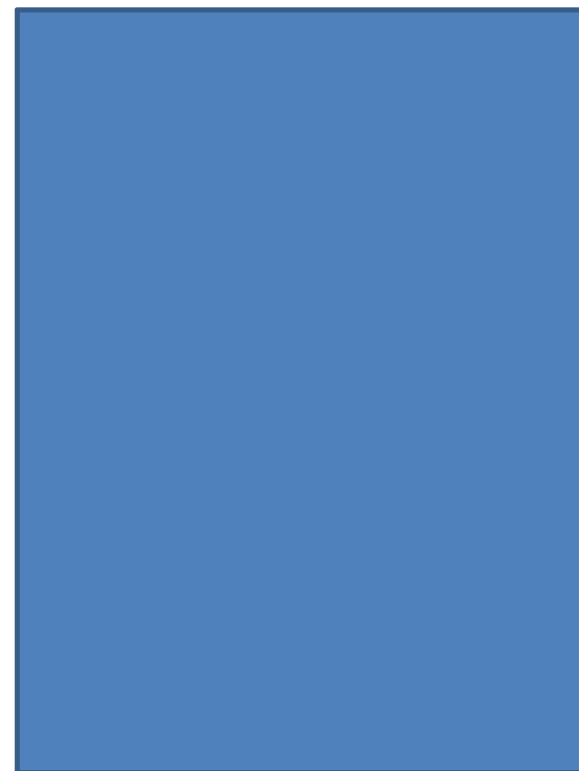

átalakuló gazdasági társaságnak az átalakulással létrejövő jogi személy által nem teljesített kötelezettségeiért.

Ha egy korlátlanul felelős tag az átalakulás következtében korlátozottan felelős taggá válik, a jogutód bejegyzésétől számított ötéves jogvesztő határidőn belül - és az átalakulással létrejövő jogi személy más, korlátlanul felelős tagjaival egyetemlegesen - köteles helytállni a jogelőd gazdasági társaság tartozásaiért.

A gazdasági társaságok egyesülése:

Gazdasági társaság más gazdasági társasággal, valamint szövetkezettel és egyesüléssel egyesülhet.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

A jogi személy jogutód nélküli megszűnése:

- határozott időre jött létre és a meghatározott időtartam eltelt;
 - megszűnése meghatározott feltétel bekövetkezéséhez kötött és e feltétel bekövetkezett;
 - a tagok vagy alapítók kimondják megszűnését; vagy
 - az arra jogosult szerv megszünteti
- feltéve mindegyik esetben, hogy a jogi személy vagyoni viszonyainak lezárására irányuló megfelelő eljárás lefolytatását követően a bíróság a jogi személyt a nyilvántartásból törli.

A jogutód nélkül megszűnt jogi személynek a hitelezők kielégítése után fennmaradt vagyona a jogi személy tagjait, tagság nélküli jogi személy

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

esetén az alapítói jogok gyakorlóit illeti meg olyan arányban, amilyen arányban ők vagy jogelődjük a jogi személy javára vagyoni hozzájárulást teljesítettek, akik a felosztott vagyomból való részesedésük mértékéig kötelesek helytállni a megszűnt jogi személy ki nem elégített tartozásaiért.

A gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése:
esetén a megszűnő társaságot terhelő kötelezettségből származó követelés a társaság nyilvántartásból való törlésétől számított ötéves jogvesztő határidőn belül érvényesíthető a társaság volt tagjaival szemben.

Ha a tag helytállási kötelezettsége a társaság kötelezettségeiért a társaság fennállása alatt korlátlan volt, helytállási kötelezettsége a megszűnt

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

társaság kötelezettségeiért korlátlan és a többi korlátlan helytállásra köteles taggal egyetemleges. A tagok egymás közti viszonyukban a tartozást a felosztott társasági vagyontól való részesedésük arányában viselik.

Az új Ptk. hatálybalépésekor a nyilvántartásba már bejegyzett, valamint bejegyzés alatt álló jogi személy a Ptk. hatálybalépését követő első létesítő okirat módosítással egyidejűleg köteles a Ptk. rendelkezéseivel összhangban álló továbbműködéséről dönteni, de a jogi személynek legkésőbb 2015. március 15-től alkalmazni kell az új Ptk. rendelkezéseit.

Alapítvány és egyesület esetén a végső határidő 2016. március 15.

Az első módosítás során,
de legkésőbb 2015.03.15-
ig...

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

A közkereseti társaság és betéti társaság esetén 2015. március 15-étől, korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság és egyesülés esetén 2016. március 15-étől alkalmaznia kell az új Ptk. szabályait.

Megszűnik a jogi személyiség nélküli társasági forma (a gyakorlati életben eddig sem volt jelentős különbség közöttük), így a közkereseti társaság és a betéti társaság is jogi személy lesz **A TÖRVÉNY EREJÉNÉL FOGVA!**

Közkereseti társaság:

- Újdonság, hogy a tagok a társasággal együtt perelhetők, azonban a bíróság a tagokkal szemben végrehajtást csak akkor rendelhet el, amennyiben az a társasággal szemben eredménytelen volt.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

- Az új Ptk. kkt. és bt. esetén is az „**ügyvezető**” megnevezést alkalmazza (az eddigi „**üzletvezető**” megnevezéssel szemben), akinek a kkt. esetében a kkt. tagjának is kell lennie.
- A **diszpozitivitás** szelleme, mely a Harmadik Könyv (A jogi személy) egészét átjárja, a kkt-nél is irányadó, azonban kógens rendelkezés, hogy a társaság döntéseit a leadható összes szavazatszámhoz viszonyított szótöbbséggel hozza meg.

Korlátolt felelősségű társaság: alapvetően nem változott a szabályozása.

- Törzstőkéje 3 millió Ft-ra emelkedik (a korábbi 500.000 Ft-ról), melyet a meglévőknek a hatálybalépéstől számított két éven belül kell teljesíteni (ha nem, akkor átalakul vagy egyesül),

Cél a hitelezők védelme, illetve figyelemmel kell arra lenni, hogy aki korlátolt felelősséggel végez tevékenységet, ezt oly módon tehesse, hogy a megfelelő tőkével rendelkezik...

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

az újak pedig csak így alapíthatóak; cél: a hitelezői érdekek védelme, annak megakadályozása, hogy nem kellően megalapozott társaságok létesüljenek;

- Ha a társasági szerződés úgy rendelkezik, hogy a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásáig valamelyik tag a pénzbetétének felénél kisebb összeget köteles befizetni, vagy a társasági szerződés a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásáig be nem fizetett pénzbeli vagyoni hozzájárulás szolgáltatására a társaság nyilvántartásba vételétől számított egy évnél hosszabb határidőt állapít meg, a társaság mindaddig nem fizethet osztalékot a tagoknak, amíg a ki nem fizetett és a tagok törzsbetétére az osztalékfizetés szabályai szerint elszámolt nyereség a tagok által teljesített pénzbeli vagyoni hozzájárulással együtt el nem éri a

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

törzstőke mértékét. Ebben az esetben a tagok a még nem teljesített pénzbeli vagyoni hozzájárulásuk összegének erejéig kötelesek helytállni a társaság tartozásaiért (itt nem korlátozott a felelősség).

- Ha alapításkor a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás értéke eléri vagy meghaladja a törzstőke felét, a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást a nyilvántartásba-vételi kérelem benyújtásáig teljes egészében a társaság rendelkezésére kell bocsátani.
- Ha alapításakor nem bocsátották teljes egészében a társaság rendelkezésére a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást, annak a fennmaradó részét a társasági szerződésben meghatározott időpontig, de legkésőbb a nyilvántartásba vételtől számított három évig kell szolgáltatni.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

- Külön fejezet tartalmazza az üzletrészre vonatkozó szabályokat, emellett kifejezetten nevesíti a közös tulajdonú üzletrészt és a házastársi vagyonban lévő üzletrészt.
- A saját üzletrész alapját képező törzsbetétek száma nem haladhatja meg a törzstőke 50 %-át.

Részvénytársaság:

- A vonatkozó rendelkezéseket átstrukturálták, az új Ptk. más sorrendben tartalmazza azokat: míg a volt Gt. a zrt. szabályaiból indult ki, az nyrt. esetében pedig csak a zrt-től való eltéréseket szabályozta, az új Ptk. egymás után párhuzamosan írja le a zrt-re, illetve az nyrt-re vonatkozó szabályokat.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

- A részletszabályokat elsősorban stilisztikailag és dogmatikailag módosították, tartalmilag nincsenek jelentős változások, az új Ptk. azonban kifejezetten kimondja, hogy a zrt. (az alaptőkéje nem lehet kevesebb, mint 5 millió forint) és az nyrt. (az alaptőkéje nem lehet kevesebb, mint 20 millió forint) közötti alapvető különbség a részvények tőzsdére történő bevezetése, illetve be nem vezetése.
- Az új Ptk. hatálybalépését követően nyrt. már nem alapítható, bejegyzése iránti kérelem nem nyújtható be. A már bejegyzett, vagy bejegyzés alatt álló olyan nyrt., amelynek részvényei nincsenek bevezetve a tőzsdére (ez nemcsak magyar tőzsde lehet!), köteles ezt 2016. március 15-éig megtenni vagy működési formájának megváltoztatásáról, illetve átalakulásáról, egyesüléséről határozni.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

- Részvénytársaságot tehát csak zártkörűen lehet alapítani, azonban a zrt. később átalakulhat nyrt-vé. Az indokolás szerint a zártkörű alapítás jobban szolgálja a befektetők biztonságát, mert a nyilvánosságot a társaság már csak akkor célozhatja meg, ha tényleges gazdasági eredményekkel rendelkezik, és a korábban zárt körben kibocsátott részvényeinek szabályozott piacra való bevezetésére is sor került.

Egyesület: megszűnik a tagdíjfizetési kötelezettség, bár azt az egyesület alapszabálya kötelezővé teheti.

Alapítvány: a magánalapítvány lesz az alapvető típus, mert már nem előírás a „közérdekű cél”, helyette alapítvány „alapító okiratban meghatározott tartós cél folyamatos

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

megvalósítására” alapítható. Családi alapítvány, végrendelettel létrehozott alapítvány is alapítható, de saját tudományos művészeti tevékenységre is létre lehet hozni.

Közalapítvány nem alapítható.

Újdonság: az ügyészség helyett a bíróság gyakorol felügyeletet az egyesületek és az alapítványok felett.

A költségvetési szervek nem kerültek be a Ptk. jogi személyek kategóriájába, annak ellenére, hogy a kodifikáció során sokan nem értettek egyet ezzel. Szabályait továbbra is az államháztartási törvény rendezi.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

- Pozitívum, hogy a társasági jog bekerült a Ptk-ba, ugyanis ezáltal erősebben kötődik a Ptk. más területeihez, s mivel tartalmaz más jogterületeket érintő rendelkezéseket, erősebben össze van kötve a szerződéses joggal, öröklési joggal, családjoggal.
- Alapvető hátrány a komplexitás hiánya. A Gt. olyan szabályai, melyek nem kimondottan polgári jogi szabályok, kimaradtak az új Kódexből, ezáltal erős jogalkotási kényszert teremtettek. Jogalkalmazói szempontból éppen ezért sok nehézség várható, egyes kérdésekben nem elég önmagában a Ptk. szabályait vizsgálni, hanem külön törvényeket is figyelembe kell venni.

A HARMADIK KÖNYV: A JOGI SZEMÉLY

- A túl erős polgári jogi szemlélet megmutatkozik abban is, hogy például a **nonprofit gazdasági társaság**, vagy a **köztestület** nem a Ptk-ban, hanem **külön törvényekben** kerül szabályozásra. Ez magyarázható továbbá azzal is, hogy a gazdasági társaságok legfontosabb jellemzője a **közös kockázatvállalás** mellett **folytatott üzletszerű gazdasági tevékenység**.

PTK. ÉS MT.

Az új Ptk. hatályba lépésével módosultak az Mt. rendelkezései is, valamint az Mt. számos Ptk. szakasz alkalmazását rendeli.

A változás lényege az, hogy tovább folyik a munkajog és a polgári jog jogágak közelítése, ami az (új) Mt. hatályba lépésével kezdődött el.

A módosítás az általános elvekkel kezdődik, amelyekbe a Ptk. vonatkozó elvei bevágásra (behivatkozásra) kerültek.

>>> a munkaszerződés teljesítése során – kivéve, ha törvény eltérő követelményt ír elő – **úgy kell eljárni, ahogy az adott helyzetben általában elvárható**

>>> a **jóhiszeműség és a tisztesség** elvének megfelelően kell eljárni, továbbá **kölcsönösen együtt kell működni** és nem lehet olyan magatartást tanúsítani, amely a másik fél jogát, jogos érdekét sérti

>>> **személyiségi jogok** védelme...

Az Mt. ún. „különös” háttérjogszabálya az új Ptk.; azaz az Mt. állapítja meg, hogy a Ptk.-ból mely szabályok – milyen eltéréssel – alkalmazandók.

>>> 96 §-t kell alkalmazni az új Ptk.-ból

>>> személyiségi jogok védelme...A Ptk. újítása, hogy a bizonyítás nem szükséges, elegendő a jogsértés megállapítása. A személyiségi jog megsértése általában az emberi méltósághoz való jog sérelmét jelenti. Kiemelten figyelni kell a munkavállalókkal való kommunikálásra.

Bírói gyakorlat alakulása lényeges lesz..., itt is! Érdekes lesz, hogy egy csúnya vagy rossz megjegyzést, ami a közfelfogás szerint nagy hátrányt nem okoz, főleg ha nem széles körben követik el, hogyan ítél majd meg a bíróság.

Széles értelmezési keretek

Személyiségi jogok megsértése esetén a „nem vagyoni kártérítés” helyett „sérelemdíj”

Az egyoldalú jognyilatkozat, nyilatkozat:

A Ptk-ból átemelt szabály került beépítésre az Mt-be, amikor az kimondja, hogy egyoldalú jognyilatkozatból csak munkaviszonyra vonatkozó szabályban meghatározott esetben származhatnak jogok vagy kötelezettségek. A munkaviszonyra vonatkozó szabályban vagy a felek megállapodásában biztosított elállási jog gyakorlása a megállapodást a megkötésének időpontjára visszamenőleges hatállyal megszünteti. Elállás esetén a felek egymással elszámolnak. Az egyoldalú jognyilatkozatra a megállapodásra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Célszerű tehát egyértelműen és szabályzatban rögzíteni pl. a bónusz vagy a pótlékok feltételeit .

Az egyoldalú jognyilatkozat a címzettel való közléssel válik hatályossá és - e törvény eltérő rendelkezésének hiányában - csak a címzett hozzájárulásával módosítható, vagy vonható vissza.

A feltétel:

A gazdasági életben elég sok a bizonytalanság, kiszámíthatatlanság ezért az Mt. kifejezetten lehetővé teszi, hogy a felek a megállapodás létrejöttét, módosítását vagy megszűnését jövőbeli, bizonytalan eseménytől (feltétel) is függővé tegyék.

Nem köthető ki azonban olyan feltétel, amelynek alapján a munkaviszony a munkavállaló hátrányára módosulna, vagy a munkaviszony megszűnését eredményezné.

KÖZLÉS:

- ha azt a címzettnek vagy az átvételre jogosult más személynek átadják,
- az elektronikus dokumentum részükre hozzáférhetővé válik,
- ha azt a helyben szokásos és általában ismert módon közlésezzik.

Itt ismét érvénytelenségi ok kerül kimondásra, mivel az ellentmondó, lehetetlen vagy értelmezhetetlen feltételt ilyennek kell tekinteni és a megállapodást ilyen esetben úgy kell elbírálni, mintha a felek az adott feltételt nem kötötték volna ki.

Kiegészítő szabályként azt is kimondja az Mt., hogy a felek, amíg a feltétel bekövetkezése függőben van, kötelesek tartózkodni minden olyan magatartástól, amely a másik fél feltételhez kötött jogát csorbítaná. A feltétel bekövetkezésére vagy megghiúsulására nem hivatkozhat a fél, ha azt vétkesen maga okozta, más szóval saját felrható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat, ahogy azt a Ptk. maga is kimondta.

A fentiekből is látható, hogy a jogalkotó sokkal szélesebb körben kívánja a Ptk-ban már rögzített szerződéses jogviszonyokra vonatkozó szabályokat, a munkáltató és a munkavállaló közötti jogviszonyokra is kiterjeszteni.

Érvénytelenség:

Két esete:

- Semmisség,
- Megtámadhatóság.

Semmisség: Objektív, feltétlen érvénytelenség, nem függ valamilyen semmisség megállapítására irányuló eljárástól, a semmisségre az új szabályozás szerint már nem hivatkozhat bárki (mint a Ptk-ban),

Az együttműködési és tájékoztatási kötelezettség alkalmazandó a munkaviszonyokban is. A felek kötelesek a szerződéskötési tárgyalások alatt, a szerződés megkötésénél, fennállása alatt és megszüntetése során együttműködni és tájékoztatni egymást a szerződést érintő lényeges körülményekről.

de a bíróság hivatalból köteles figyelembe venni.

2014. március 15. napjától **bővülnek a semmisségi okok** az Mt-ben. Ezek alapján semmis a megállapodás, ha

- munkaviszonyra vonatkozó szabályba ütközik;
- munkaviszonyra vonatkozó szabály megkerülésével jött létre,
- nyilvánvalóan a jó erkölcsbe ütközik...

Az Mt. tartalmazza a Ptk. 6:92.§ (2) bekezdésében is írt azon alapelvet, hogy a **színlelt megállapodás semmis**, ha pedig más megállapodást leplez, azt a leplezett megállapodás alapján kell megítélni.

PTK. ÉS MT.

A semmis megállapodás érvénytelen, kivéve, ha ahhoz a rendelkezést megállapító munkaviszonyra vonatkozó szabály más jogkövetkezményt fűz, Pl. ha nem írásban történik a munkaviszony megszüntetése, az nem érvénytelen, hanem jogellenes, és a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményét kell alkalmazni.

Megtámadhatóság:

Az új Ptk. hatálybalépésével több ponton változnak az Mt. megtámadhatósággal kapcsolatos szabályai.

Továbbra is igaz az a megállapítás, hogy a megtámadhatóság **szubjektív, feltételes érvénytelenség**, mivel a nyilatkozat akkor lesz érvénytelen, ha a fél azt sikeren megtámadja.

PTK. ÉS MT.

Csak az jogosult a megtámadásra, akit megtevesztettek, tévedésbe ejtettek vagy tévedésben tartottak, vagy jogellenes fenyegetéssel vettek rá a nyilatkozat megtételére.

Közös téves feltevés esetén bármelyik fél megtámadhatja a megállapodást, ha a szerződéskötéskor lényeges körülményben ugyanabban a téves feltevésben voltak.

Megtámadó lehet mind a munkáltató, mind a munkavállaló. Akarati hibának a munkáltató képviselőjében eljárónál kell fennállni ahhoz, hogy a munkáltató gyakorolhasson megtámadási jogot.

Az új Ptk. nem tartja fenn a jogi kérdésben való tévedésre vonatkozó speciális rendelkezést, így az Mt-ből is kikerül ezen megtámadhatósági ok. Ilyen esetekben is a tévedésre vonatkozó általános szabályok szerint van helye megtámadásnak.

PTK. ÉS MT.

Az akarat hiya felismerésétől, vagy a kényszerhelyzet megszűnésétől számított 30 napon belül lehet a megtámadás jogával élni, a másik féllel közölt írásbeli jognyilatkozattal, de 6 hónap elteltével az igény elenyészik.

A jog csak az olyan megállapodásokhoz fűz joghatást, amely megállapodás megfelel a kötő felek valódi akaratának.

Az akarat hiya megakadályozza a valódi szándék kifejezését, ezért meg kell engedni az ilyen hibában szenvedő jognyilatkozat megtámadásával az érvénytelenítését.

Az akarat hiyát előidézheti a lényeges körülményben való tévedés, megtévesztés, a nyilatkozattétel kieroszakolása, jogellenes fenyegetéssel való rábírás.

PTK. ÉS MT.

Ha a munkáltató a munkavállaló által elkövetett kötelezettségzegés vagy valamely magatartás miatt – a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésének hiánya esetén – jogszerű eljárást helyez kilátásba, e körülmény nem jelent jogellenes fenyegetést. /Legfelsőbb Bíróság Polg. Koll. 50/98. sz. eseti döntése régi Mt. 7.§ (1)/

A tévedésnek egyrészt lényegesnek kell lenni a felek szempontjából, másrészt a tévedésről a **másik félnek tudnia kell**, vagy éppen ő kell, hogy okozza ahhoz, hogy a nyilatkozat sikeresen megtámadható legyen.

Szintén az új Ptk. hatálybalépése okán került be az Mt-be annak meghatározása, hogy a tévedés kapcsán **mi minősül lényeges körülménynek**.

PTK. ÉS MT.

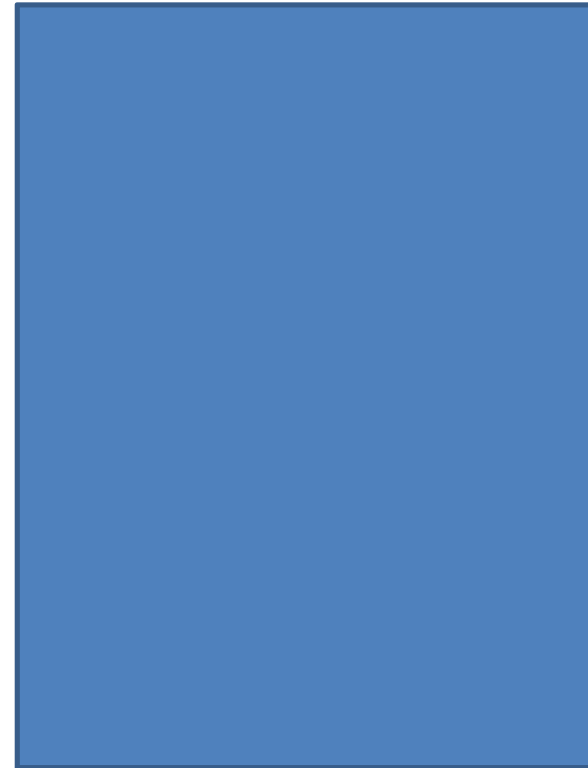

Lényeges körülményre vonatkozik a tévedés akkor, ha annak ismeretében a fél nem vagy más tartalommal kötötte volna meg a szerződést.

Új szabály, hogy nem támadhatja meg ugyanakkor a szerződést az, aki a tévedését felismerhette vagy a tévedés kockázatát vállalta.

Új szabályként került be az Mt-be az a rendelkezés, miszerint megtámadható a megállapodás akkor is, ha a megtévesztés vagy jogellenes fenyegetés harmadik személy részéről történt, és erről a másik fél tudott vagy tudnia kellett.

A nem lényeges tévedés vagy éppen az olyan fenntartás, amelyről a másik fél nem is tudhatott, nem ad alapot a megtámadásra.

Az érvénytelenség jogkövetkezménye:

A semmis és a sikeresen megtámadott megállapodás érvénytelen, helyette a munkaviszonyra vonatkozó szabályt kell alkalmazni, kivéve, ha a felek az érvénytelen rész nélkül nem állapodtak volna meg, mivel ez esetben nem orvosolható érvénytelenségről van szó.

Az érvénytelenség jogkövetkezményeit csak a jövőre nézve lehet alkalmazni, a már addig teljesített munkavégzést nem lehet meg nem törtéنتté tenni, ezért az érvénytelen megállapodás alapján teljesítetteket úgy kell tekinteni, mintha érvényes megállapodás alapján teljesítették volna, de az érvénytelen jogviszonyt a munkáltató köteles haladéktalanul, azonnali hatállyal megszüntetni, feltéve, hogy az érvénytelenség okát a felek nem hárítják el.

PTK. ÉS MT.

Az egyoldalú jognyilatkozat érvénytelensége esetén e jognyilatkozatból jogok és kötelezettségek nem származnak.

Károkozás esetén az Mt. kártérítési felelősségre vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

Ezt követően vizsgálni kell, hogy kinek a hibájából vált érvénytelenné a szerződés:

Alapszabály, hogy a munkaviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozat érvénytelensége esetén – a munkáltató saját jognyilatkozatának sikeres megtámadását kivéve – a munkaviszony jogellenes megszüntetése esetén alkalmazandó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

PTK. ÉS MT.

- Amennyiben a munkáltató hibájára vezethető vissza az érvénytelenségi ok, a munkavállalót olyan helyzetbe kell hozni, mintha a munkaviszonyát a munkáltató felmondással szüntette volna meg, azaz ki kell fizetni a kötelező felmentési időre járó távolléti díjat, és ha jár a végkielégítést.
- Amennyiben a munkavállaló hibájából érvénytelen, és ezzel kárt okozott, kártérítésre kötelezhető.

Az Mt. kifejezetten megjelöli azon Ptk-beli jogszabályhelyeket (ld. 31.§), melyeket a jognyilatkozatokra az Mt. eltérő rendelkezésének hiányában alkalmazni kell.

A 2014. március 15. napjától hatályos Mt. nem tartalmazza azt a rendelkezést, hogy a felek megállapodása bírósági úton nem módosítható.

Kártérítési felelősség:

A munkáltató és a munkavállaló kártérítési felelőssége körében rögzítésre került, hogy a kár megtérítésére egyebekben a Ptk. hivatkozott szabályait kell alkalmazni.

A munkavállaló esetében a vétkességen alapuló felelősségi forma a domináns. Az új Mt. szakított a korábbi megfogalmazással és teljes egészében átvette a Ptk. alapvető szintű vétkességi fogalomkörét, így a munkavállaló a munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével okozott kárt köteles megtéríteni, ha nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható (>> munkáltató jó hírneve).

DE!
Előreláthatósági klauzula

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE